

● Sunnuntaisuomalainen

TERO PAJUKALLIO

”

Elämän ensimmäiset 20 vuotta menevät asioiden opetteluun ja treenaamiseen.

Sanni Orasmaa sanoo hyräilyn olevan itsensä hyväilyä, sillä ihmisestä yli 80 prosenttia on vettä ja hyräily resonoi vartalossa.

Jazzmuusikko Sanni Orasmaa muutti New Yorkista metsään

Sanni Orasmaa sukeltaa aina syvään päätyyn, sillä puolittainen asioihin tutustuminen ei riitä hänelle.

Riikka Mahlamäki-Kaistinen / SUSU

Olen tehnyt veroilmoituksen 5-vuotiaasta asti, muusikko **Sanni Orasmaa**, 52, kertoo.

Hänen ensiesiintymisensä televisiossa oli *Toivotaan toivotaan* -toivelaulukonsertissa.

– Jännitin koko päivän, minkälaiset eläinasut me esiintyjät saamme pukea päällemme.

Asuja ei tullut. Sen sijaan tuli pahviseinä, jossa oli päänsäilytys aukot laulajille. Orasmaa seisoi seitsemän päällekkäin pinotun tuolin päällä ja koetti keskittyä tasapainoon ja laulamiseen samanaikaisesti. Glamour oli tilanteesta kaukana.

– Mutta ohjelman jälkeen sain sovittaa puvustamossa prinsessan kultaista peruukkia ja kruunua. Ne päässäni minusta tuntui heti, että minut oli luotu lavalle, hän naurahtaa.

Musiikki on vienyt Orasmaata paikasta toiseen ja lopulta suurkaupungin ytimeistä metsän rauhaan. Hän ei koe valinneensa muusikon uraa. Musiikki oli niin elimellinen osa, että valinnan sijaan se kasvoi häneen.

Kun Orasmaa opiskeli lukion jälkeen Helsingissä konservatoriossa, yksi hänen opettajistaan oli Itävallasta lainassa ollut yhdysvaltalainen jazzlaulaja **Mark Murphy**.

– Kun näin myöhemmin Erasmus-vaihdon mainoksen, jossa oli Murphyn itävaltalaisen yliopiston nimi, marssin julisteen kanssa kansliaan ja sanoin, että minä menen tänne.

Ja sinne Orasmaa meni. Ensin puoleksi vuodeksi – lopulta neljäksi ja puoleksi vuodeksi.

Valmistuttuaan musiikin maisteriksi Orasmaa muutti kahden laulun kanssa New Yorkiin vuonna 2000.

– Koin, että en voi laulaa ja opettaa jazzia työkseni ennen kuin ymmärrän sen sisintä.

Jazz oli osa Orasmaan tapaa soittaa jo ennen kuin hän oikeastaan tunsikin musiikkityyliä. Jo lapsena hän asetteli klassisen musiikin nuotit pianon päälle mutta soitti improvisoiden. Se tuntui luontevalta ja omalta.

New Yorkissa Orasmaa seurasi ensimmäiset päivät paikallisia jame-

ja. Pian hän oli mukana lavalla ja esiintyi joka ilta. Parin kuukauden päästä tuli ensimmäinen keikkatarjous.

Esiintymispaikat kasvoivat pikkuhiljaa kuppilan kulmista isommiksi. Orasmaa alkoi saada myös opetustöitä ja opetti lopulta yli kuusi vuotta jazzia Brooklynin konservatoriossa.

Syvälle ytimeen meno on Orasmaan tapa tehdä. Hän puhuu asioiden perinpohjaisesta ymmärtämisestä. Tämä ei koske vain musiikkia. Kun hän kiinnostui läsnäolosta, hän aloitti joogaopettajan opinnot. Kun hän halusi oppia lisää kasveista, hän suuntasi puutarha-alalle.

Nyt Orasmaalla on musiikkiateljeen, konserttitalin ja koulutusten ohella kukkakauppa Salon Suomusjärvellä. Ei kuitenkaan sellainen, johon marssittaisiin ostamaan valmiita kimppuja katalogista. Jokainen tuote on omanlaisensa ja kantajansa näköinen – ikään kuin improvisoitu teos. Kukkien sidonnassakin on siis mukana jazzia.

Orasmaan nykyinen pihapiiri on niin kaukana entisen kotiympäristön miljööstä kuin vain voi ajatella. Manhattan on muuttunut metsämaisemaksi.

Noin seitsemän New York -vuoden jälkeen Orasmaa palasi Suomeen. Päätös oli hänen elämänsä vaikeimpia.

– Oli kova pala uskaltaa päättää jotain, johon oli satsannut niin paljon.

SUSU

Laadukasta journalismia ajatteleville lukijoille.

Kun Orasmaa kävi Suomessa läpi laatikoita, jotka hän oli pakannut varastoon lähtiessään Itävallasta, hän ei tunnistanut pakkaajaa. – Se olin minä vuosia sitten, mutta en tuntenut enää sitä minää.

Suomusjärvelle Orasmaa muutti vuonna 2019 tarkan hakuprosessin kautta. Orasmaa listasi asioita, joita kodissa pitää olla. Näitä olivat muun muassa vanha metsä, auringossa kylpevä piha, puu- ja sähkölämmitys ja liikenteen puuttuminen lähistöltä.

Orasmaa on sirotellut kotiinsa itselle merkityksellisiä paloja New Yorkista. Tällaisia ovat esimerkiksi ovien päällä kilisevät tuulikellot. Tärkein ”Amerikan tulainen” on kuitenkin elämänsä.

Orasmaa kokee New Yorkin opettaneen hänelle itsevarmuutta ja kykyä selviytyä.

– Jos siellä kertoo ongelmistaan ystäville, he pahoittelevat asiaa, mutta eivät tarjoa apua.

Ajatus on, että jos onnistut New Yorkissa, onnistut missä tahansa. Tällaisia selviytyjiä tarvitsee auttamisen sijaan vain kannustaa ja tukea, sillä kaikki uskovat toistensa kykyyn nousta vaikeuksista.

– Ja niinhän se on, että jos kaiverisi on kaivossa, ei se auta hän-

tä pääsemään eteenpäin, että laskeudut itsekin kaivoon ja koetat työntää häntä ylös. Parempi on ojentaa tikapuut ja antaa hänen nousta itse.

Suomusjärven metsissä Orasmaa oppi lopullisesti luottamaan sisälleen olevaan voimaan.

– Ei tarvitse elää minkään muun kautta kuin oman itsensä ja se riittää.

Kun Orasmaa kuulee jonkun sanovan, että on jo viisikymppinen, eikä siksi voi tehdä yhtä sun toista asiaa, hän nostaa kulmakarvojaan.

– Elämän ensimmäiset 20 vuotta menevät asioiden opetteluun ja treenaamiseen. Tässä on siis ehditty elää varsinaista peliaikaa vasta 30 vuotta. Vielä ei pidä ryhtyä jarruttelemaan, hän sanoo.

Orasmaan tapa elää on vuorovaihteellinen. Hän on läsnä metsässä hengittämällä puille hiilidioksidia ja nauttien puiden tarjoamasta hapesta. Luonto on hänelle myös laulun lähde.

Orasmaa havahtui luonnon akustiikassa ja äänessä yhdistyvään voimaan kuullessaan kumppaninsa puhkeavan laulamaan pohjoisen luonnon keskellä. Syntyi luontolaulu, joka on saanut muun muassa Helsingin Tammepelikaution kirkossa kirkkosäilytyksiä yhtiymään spontaaniin yhteishyräilyyn.

– Kun laulusta jättää kaiken kulttuurisidonnaisen pois, kuten sanat, se on universaali tapa ilmaista itseään.